

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 7»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

НАКАЗ

24.01.2025

Харків

№ 27

**Про створення комісії
з розгляду випадків булінгу
у закладі освіти**

На виконання Закону України від 18.12.2018 № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», листа МОН України від 29.01.2019 року № 1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України» та з метою своєчасного вжиття заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу серед учасників освітнього процесу, швидкого реагування на такі випадки,

НАКАЗУЮ:

1. Створити комісію з розгляду випадків булінгу серед учасників освітнього процесу у такому складі:

Голова комісії – Юлія ЄФРЕМЕНКО, заступник директора з виховної роботи

Секретар комісії – Катерина БАЛУТА, соціальний педагог

Члени комісії:

Людмила ПЕТРЕНКО – сестра медична;

Марина ГОРБАЧ – практичний психолог;

Яна МАР'ЄНКОВА – голова профспілкового комітету;

Вікторія ЛІПЕЙКО – вчитель історії;

Ліліана СНІЦАР – вихователь.

2. Комісії:

2.1. затвердити план заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) у закладі освіти на II семестр 2024/2025 навчального року (додаток 1).

- 2.2. затвердити порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти (додаток 2).
- 2.3. затвердити порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти (додаток 3).
- 2.4. проводити засідання на підставі письмової заяви керівнику закладу освіти.
- 2.5. залучати до засідань батьків, чиї діти причетні до випадків булінгу.
- 2.6. скликати засідання комісії з метою профілактики проявів негативної поведінки учнів, чиї дії у майбутньому можуть кваліфікуватися як булінг та залучати до них їх батьків.
- 2.7. залучати до роботи комісії уповноважених осіб Національної поліції України та Служби у справах дітей.
3. Класним керівникам постійно проводити роз'яснювальну роботу з учнями та батьками щодо їх відповідальності за дії, які прирівнюються до булінгу.
4. Попередити усіх педагогічних працівників про персональну відповідальність за випадки булінгу з їх боку, чи спробу втаємничення таких випадків зі сторони учнів чи колег по роботі.
5. Заступнику директора з виховної роботи:
 - 5.1. ознайомити усіх педагогічних працівників з даним наказом;
 - 5.2. забезпечити проходження педагогічними працівниками он-лайн курсів «Протидія та попередження булінгу (цькування) в закладах освіти» за посиланням: <https://prometheus.org.ua/courses> (розділ «Відкрито реєстрацію»).
 - 5.3. забезпечити розміщення даного наказу на офіційному сайті закладу освіти.
6. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Єфременко

Юлія МАСЛОВСЬКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора

КЗ «ХСШ № 7» ХОР

Юлія МАСЛОВСЬКА

24.01.2025

План заходів

**КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 7»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ спрямованих на запобігання та протидію
булінгу (цькуванню) у закладі освіти на II семестр 2024/2025 навчального року**

№	Заходи	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відповідальний
1	Проведення просвітницької діяльності, спрямованої на формування негативного ставлення до протиправних дій	Учні, батьки/законні представники	Впродовж навчального року	Педагогічні працівники
2	Підготовка пам'ятки для батьків про порядок реагування та способи повідомлення про випадки булінгу (цькування) щодо дітей, заходи захисту та надання допомоги дітям	Батьки/законні представники	Впродовж навчального року	Класні керівники
3	Консультування з проблемних ситуацій	Батьки/законні представники, педагогічні працівники	Впродовж навчального року	Практичний психолог, соціальний педагог
4	«Кібербулінг або агресія в Інтернеті»	5-10 класи	Лютий Березень Квітень	Вчителі предмету «Основи здоров'я»
5	«Що робити в складних життєвих ситуаціях та до кого звертатися за допомогою»	1-10 класи	Лютий Березень Травень	Практичний психолог
6	«Година з психологом»: розмови про булінг, творення власного серця доброти, осередка добра	5-10 класи	Січень	Практичний психолог
7	Проведення занять з елементами тренінгу для учнів з розвитку навичок спілкування та мирного вирішення конфліктів	8-10 класи	Січень Лютий Березень Травень	Практичний психолог, соціальний педагог
8	Години спілкування «Булінг: міфи та реальність», «Не допускай насилля над ближнім», «Допоможи другу»	5-10 класи	Березень Квітень Травень	Вихователі
9	Уроки відвертого спілкування «Зміною в собі негативне ставлення до інших», «Як подолати булінг»	1-10 класи	Лютий	Класні керівники, вихователі
10	Бесіди-зустрічі здобувачів освіти з працівниками поліції, юриспруденції	1-10 класи	Квітень	Педагог-організатор
11	Забезпечити неухильне виконання педагогічними працівниками школи Конвенції ООН «Про права дитини», Закону України «Про охорону	Педагогічні працівники	Лютий Березень Квітень	Директор

	дитинства» законодавств України в галузі освіти в частині збереження фізичного , духовного, психічного здоров'я та поваги до людської гідності дитини.			
12	Виховні години «Запобігання конфліктам, насильству та булінгу»	3-4 класи	Лютий Березень Квітень	Вихователі
13	Інформаційна акція «16 днів проти насильства»	5-10 класи	Листопад Грудень	Практичний психолог
14	Перегляд та обговорення відеоматеріалів, які висвітлюють проблему булінгу	1-10 класи	Впродовж навчального року	Педагогічні працівники закладу
15	Інформаційно-просвітницькі заходи з учасниками освітнього процесу з питань запобігання і протидії булінгу	учасники освітнього процесу	Впродовж навчального року	Уповноважені особи Національної поліції України

ЗАТВЕРДЖЕНОНаказом директора
КЗ «ХСШ № 7» ХОРЮлія МАСЛОВСЬКА
24.01.2025

Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) у КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 7 » ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Усі учасники освітнього процесу у разі виявлення випадків булінгу (цькування), учасниками або свідками якого вони стали, або підозрюють про його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб, в обов'язковому порядку протягом дня повідомляють директора у письмовій формі – заява.

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого (Стаття 173-4. Кодекс України про адміністративні правопорушення).

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін — кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Оформлення, подання заяв.

Заява заповнюється державною мовою, розбірливим почерком. Виправлення не допускаються. У заяві необхідно вказати:

- прізвище, ім'я, по батькові заявника, адресу фактичного проживання, контактний телефон;
- навести розгорнутий виклад фактів щодо виявлених випадків булінгу (цькування);
- зазначити дату подання заяви та підписати особисто.

Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники.

Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв.

Заяви, що надійшли на електронну пошту отримує секретар, яка зобов'язана терміново повідомити керівника установи.

Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює особисто керівник установи.

Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації.

Розгляд Заяв здійснює керівник установи з дотриманням конфіденційності.

Розгляд заяв щодо випадків булінгу (цькування)

За заявою керівник установи видає рішення про проведення розслідування випадку булінгу (цькування) комісією закладу освіти не пізніше 3-ох робочих днів з дати прийняття заяви.

Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними документами і актами.

З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.

Розслідування випадку булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється упродовж 10-ти робочих днів з дати прийняття заяви.

Якщо Комісія визначила, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, (відповідні дії носять систематичний характер), то керівник установи зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та служби у справах дітей.

У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою.

Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються у протоколі розгляду випадку булінгу..

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора

КЗ «ХСШ № 7» ХОР

Юлія МАСЛОВСЬКА

24.01.2025

**Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) у
КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА №
7 » ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ та відповідальність осіб, причетних
до булінгу (цькування)**

**Алгоритм дій педагогічного колективу у разі виявлення ситуації
булінгу.**

Якщо педагог, або будь який інший працівник закладу освіти став свідком булінгу то, незалежно від того, поскаржилась йому жертва чи ні він повинен проінформувати про цей випадок керівництво.

Якщо педагог, або будь який інший працівник закладу освіти отримав усне або письмове звернення від дитини, щодо жорстокого ставлення по відношенню до неї з боку однолітків, педагогів, або інших осіб, то він повинен повідомити про це керівництво.

Отримавши таке звернення директор закладу освіти повинен скликати комісію з розгляду випадку булінгу, та окреслити подальші дії.

До складу такої комісії можуть входити: адміністрація закладу, педагогічні працівники, психолог, соціальний педагог. До роботи комісії можуть бути залучені батьки постраждалого та «булера» та інші зацікавлені особи.

Якщо комісія кваліфікує випадок як булінг, а не одноразовий конфлікт, адміністрація закладу освіти повинна повідомити про це уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей. У разі, якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждала сторона не згодна з цим висновком, то вона має право звернутися до органів Національної поліції України.

Адміністрація закладу освіти може забезпечити психологічний супровід здобувачів освіти, які постраждали від булінгу, стали його свідками, або вчинили цькування.

Алгоритм дій педагогічних працівників що до запобігання випадків булінгу в учнівському середовищі.

Учасникам освітнього процесу:

дотримуватись єдиної позиції, що насильство, цькування, дискримінація є неприйнятними та неприпустимими у міжособистісному спілкуванні.

цікавитися життям своїх вихованців, відслідковувати ситуації, щодо проявів жорстокості та цькування в учнівських колективах, контролювати поведінку та взаємостосунки між учнями на уроках та перервах.

не залишати жоден випадок булінгу без уваги. Пояснювати учням, що будь які насильницькі дії чи образливі слова є неприпустимими у міжгруповій взаємодії. Реакція усіх учасників освітнього процесу на будь які прояви жорстокості та цькування має бути негайною.

пояснювати учням, що навіть пасивне спостереження за знущанням і бійкою надихає кривдника продовжувати свої дії. Свідки події повинні захищати жертву насильства і, якщо треба кликати на допомогу дорослих.

у кожному класному колективі виробити правила толерантної поведінки, слідкувати за їх дотриманням.

систематично проводити у закладі освіти просвітницьку роботу у вигляді виховних годин, бесід, тренінгів, уроків, правових ігор, вікторин, флеш-мобів, круглих столів, кінолекторіїв, для ознайомлення учнів з проблемою булінгу, та за для пропаганди безпечних, здорових стосунків, заснованих на взаємній повазі доброзичливості та толерантності. Залучати до цієї роботи соціально-психологічну службу, представників правоохоронних органів, служб соціального захисту.

проводити просвітницьку роботу серед батьків з даної тематики.

забезпечити психологічний супровід здобувачів освіти, які стали свідками булінгу, постраждали від нього, або вчинили цькування.

Відповідальність за вчинення випадків булінгу в учнівському середовищі.

Булінг (цькування) - це діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, — тягне за собою накладення штрафу від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, що кваліфіковане як булінг, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, — тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, що кваліфіковане як булінг, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, — тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу — тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку» («Стаття 1734, Кодекс України про адміністративні правопорушення»).

До осіб віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років, які вчинили адміністративні правопорушення, застосовуються заходи впливу, передбачені статтею 24¹ цього Кодексу. У разі вчинення особами віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років адміністративних правопорушень, передбачених, зокрема, статтею 1734 КУАП, вони підлягають адміністративній відповідальності на загальних підставах. З урахуванням характеру вчиненого правопорушення та особи правопорушника до зазначених осіб (за винятком осіб, які вчинили правопорушення, передбачені статтею 185) можуть бути застосовані заходи впливу, передбачені статтею 24¹ цього Кодексу. Відповідно

до статті 24¹ КУАП за вчинення адміністративних правопорушень до неповнолітніх віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років можуть бути застосовані такі заходи впливу:

- 1) зобов'язання публічно або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого;
- 2) попередження;
- 3) догана або сувородогана;
- 4) передача неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічному або трудовому колективу за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання (стаття 13 «Відповідальність неповнолітніх» КУАП).

Штрафи, які передбачено за знущання

Моральне чи фізичне насильство, агресія – 340-850 грн.

Дії з особливою жорстокістю, повторне порушення – 850-1700 грн. Приховування вчителем факту цькування – 1700-3400 грн, або виправні роботи строком до одного місяця з відрахуванням до 20 % заробітку.

Якщо правопорушення вчинили неповнолітні до 16 років, штраф сплачуватимуть батьки.

Порушення	Вік	Хто несе відповідальність	Розмір штрафу	Громадські роботи
Булінг дітьми	до 14 років	Батьки	від 850 грн. до 1700 грн. або	від 20 до 40 годин
	від 14 до 16 років	Батьки	від 850 грн. до 1700 грн. або	від 20 до 40 годин
	понад 16 років	Діти	від 850 грн. до 1700 грн. або	42 години
Булінг дорослими	понад 16 років	Особисто	від 850 грн. до 1700 грн. або	42 години
Повторний або груповий булінг	від 14 до 16 років	Батьки	від 1700 грн. до 3400 грн. або	від 40 до 60 годин
	понад 16 років Особисто від 1700 грн. до 340	Особисто	від 1700 грн. до 3400 грн. або	від 40 до 60 годин
Приховування булінгу	Керівник закладу освіти	Особисто	від 850 грн. до 1700 грн. або	Виправні роботи до 1 місяця з відрахуванням 20% заробітку

Протоколи за вчинення цього порушення уповноважені складати органи національної поліції України, а притягувати до адміністративної відповідальності місцеві суди.

Дитяча лінія 116 111 або 0 800 500 225 (з 12.00 до 16.00)

Гаряча телефонна лінія щодо булінгу 116 000

Гаряча лінія з питань запобігання насильству 116 123 або 0 800 500 335

Уповноважений Верховної Ради з прав людини 0 800 50 17 20 Уповноважений Президента України з прав дитини 044 255 76 75 Центр надання безоплатної правової допомоги 0 800 213 103

Національна поліція України 102